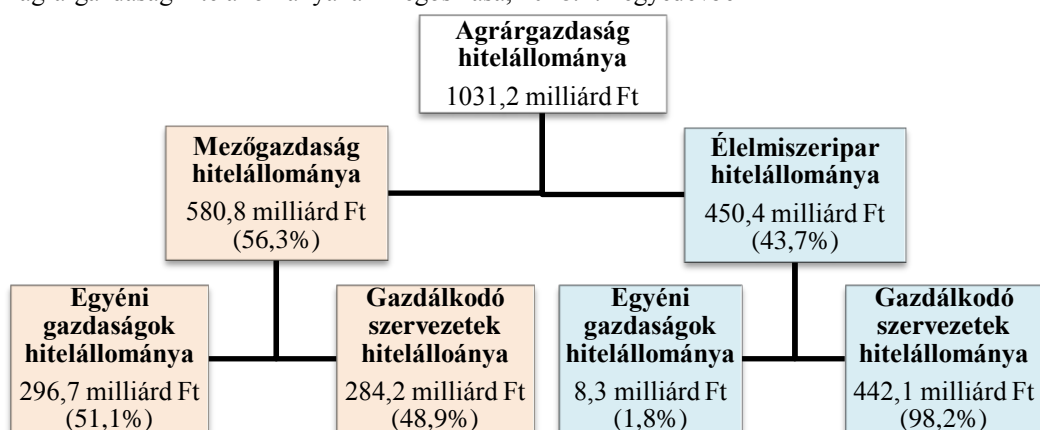

Az agrárgazdaság hitelezési folyamatai- 2018. I. negyedév

Az agrárgazdaság egyéni és társas vállalkozásainak (mezőgazdasági és élelmiszeripar összesen) hitelállománya 2018. I. negyedévének végére az előző negyedévhez képest 3,7%-kal, 1071,1 milliárd Ft-ról 1031,2 milliárd Ft-ra csökkent, de az előző év azonos időszakához viszonyítva 3,3%-kal magasabb értéket mutat.

Az agrárgazdaság hitelállományán belül a **mezőgazdaság részesedése** 2017. második negyedév végéig folyamatosan nőtt, megközelítette a 62,0%-ot, míg **2017. harmadik negyedév végétől folyamatosan csökken**, az előző év azonos időszakához képest 60,7%-ról 56,3%-ra csökkent. Ezzel ellentétes tendenciát mutat az élelmiszeripar részesedése, amely előző év azonos időszakához viszonyítva 39,3%-ról 43,7%-ra nőtt. (1. ábra)

1. ábra: Az agrárgazdaság hitelállományának megoszlása, 2018. I. negyedévben

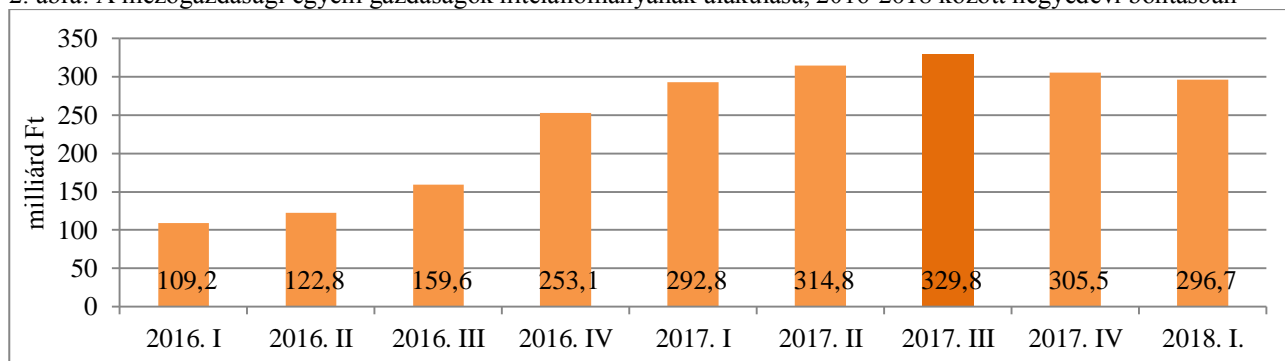
Forrás: FM

1. Mezőgazdaság hitelállománya

A **mezőgazdasági hitelállomány** 2017. harmadik negyedév végéig tartó folyamatos bővülése megállni látszik, hiszen az előző év azonos időszakához képest 4,1%-kal, míg az előző negyedévhez képest 5,0%-kal, **580,8 milliárd Ft-ra csökkent**, amelyből az **egyéni gazdaságok és a gazdálkodó szervezetek közel azonos mértékben (51,1-48,9%) részesültek**. A hitelállomány csökkenése mögött elsősorban a gazdasági szervezetek állnak, de mérséklődött az egyéni gazdaságok hitelállománya is.

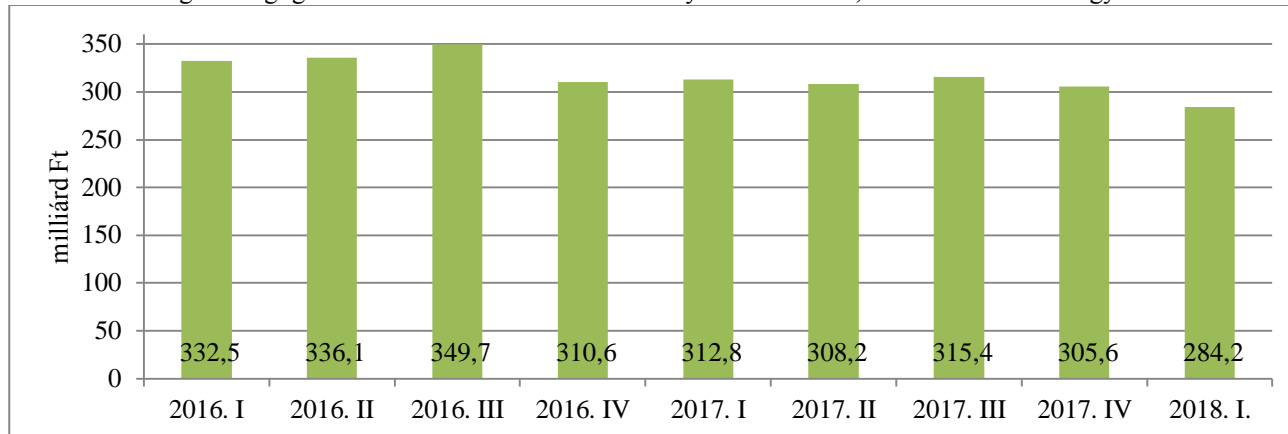
A mezőgazdaságon belül az **egyéni gazdaságok hitelállományának** 2017. harmadik negyedév végéig tartó, elsősorban a Magyar Fejlesztési Bank Földvásárlási Hitelprogramjának köszönhető folyamatos bővülés megállni látszik. Az előző év azonos időszakához képest 1,3%-kal magasabb értékes mutat, az előző negyedévhez viszonyítva viszont 2,9%-os csökkenés látható, összege az aktuális negyedév végén **296,7 milliárd Ft volt**. A mezőgazdaságon belüli **részesedése** 2016. első negyedév végétől **folyamatosan nő**, az aktuális negyedévben már meghaladja az 51%-ot. (2. ábra)

2. ábra: A mezőgazdasági egyéni gazdaságok hitelállományának alakulása, 2016-2018 között negyedévi bontásban

A mezőgazdaságon belül a **gazdálkodó szervezetek hitelállománya** az előző negyedévhez képest 7,0%-kal, míg az előző év azonos időszakához képest 9,1%-kal, **284,2 milliárd Ft-ra csökkent**. A mezőgazdaságon belüli **részesedése** – az egyéni gazdaságok hitelállományával ellentétben – 2016. első negyedév végétől **folyamatosan csökken**, az aktuális negyedévben már kevesebb, mint 49%. (3. ábra)

3. ábra: A mezőgazdasági gazdálkodó szervezetek hitelállományának alakulása, 2016-2018 között negyedévi bontásban

A mezőgazdaságban továbbra is a forinthitelek a meghatározóak. Az aktuális negyedévben a **forinthitelek részesedése** a mezőgazdaság hitelállományán belül változatlanul 90% feletti (92% volt).

A mezőgazdasági hitelállományon belül **az éven túli hitelek** (beruházási és hosszú lejáratú forgóeszközhitel) **aránya** 2016. negyedik negyedév végétől folyamatosan, de csak kismértékben **csökkent** (74%-ról **72%-ra**), míg összege a 2017. harmadik negyedév végén elért 468,6 milliárd Ft-os csúcspontját követően az aktuális negyedévben 415,5 milliárd Ft-ra csökkent.

A mezőgazdasági hitelállományon belül **az éven belüli hitelek** (forint folyószámlahitelek, egyéb éven belüli hitelek) **aránya** az elmúlt egy évben 16-20% körül mozgott, az aktuális negyedévben **17% volt**, míg összege – az éven túli hitelekhez hasonlóan – a 2017. harmadik negyedév végén elért 122,8 milliárd Ft-os csúcspontját követően az aktuális negyedévben 97,2 milliárd Ft-ra csökkent. Az előző év azonos időszakához viszonyítva az éven túli hiteleken belül a beruházási hitelek állománya 2,7%-kal, 319,0 milliárd Ft-ról 310,4 milliárd Ft-ra, a hosszú lejáratú forgóeszközök hitelállománya 18,2%-kal, 128,6 milliárd Ft-ról 105,2 milliárd Ft-ra csökkent, míg az éven belüli hiteleken belül a forint folyószámlahitelek állománya 9,6%-kal, 55,5 milliárd Ft-ról 50,1 milliárd Ft-ra csökkent, az egyéb éven belüli hitelek állománya 7,0%-kal, 43,9 milliárd Ft-ról 47,0 milliárd Ft-ra nőtt. Az előző negyedévhez képest viszont minden hitelcél esetében csökkenést mutat a statisztika.

A **mezőgazdasági egyéni gazdaságok beruházási és hosszú lejáratú forgóeszközhitel** (részesedésük 80,0%) **állománya az elmúlt egy évben szinte változatlan (-0,6%) maradt**, míg az **előző negyedévhez képest** kismértékben, **1,6%-kal csökkent**, összege **237,3 milliárd Ft volt**. A csökkenés elsősorban a hosszú lejáratú forgóeszközhitel állományváltozásának volt köszönhető, amely előző év azonos időszakához képest 14,2%-kal, míg előző negyedévhez képest 8,2%-kal csökkent (aktuális negyedévben 30,0 milliárd Ft volt). A **mezőgazdasági egyéni gazdaságok forint folyószámlahitelek és egyéb éven belüli hitelek** (részesedésük 8,1%) **állománya az elmúlt egy évben 10,3%-kal**, míg az **előző negyedévhez képest 29,5%-kal csökkent**, összege **24,1 milliárd Ft volt**. A csökkenés elsősorban a forint folyószámlahitelek állományváltozásának volt köszönhető, amely előző év azonos időszakához képest 20,4%-kal, míg előző negyedévhez képest 16,4%-kal csökkent (aktuális negyedévben 17,6 milliárd Ft volt).

A **mezőgazdasági gazdasági szervezetek beruházási és hosszú lejáratú forgóeszközhitel** (részesedésük 62,7%) **állománya az elmúlt egy évben 14,6%-kal**, míg az **előző negyedévhez**

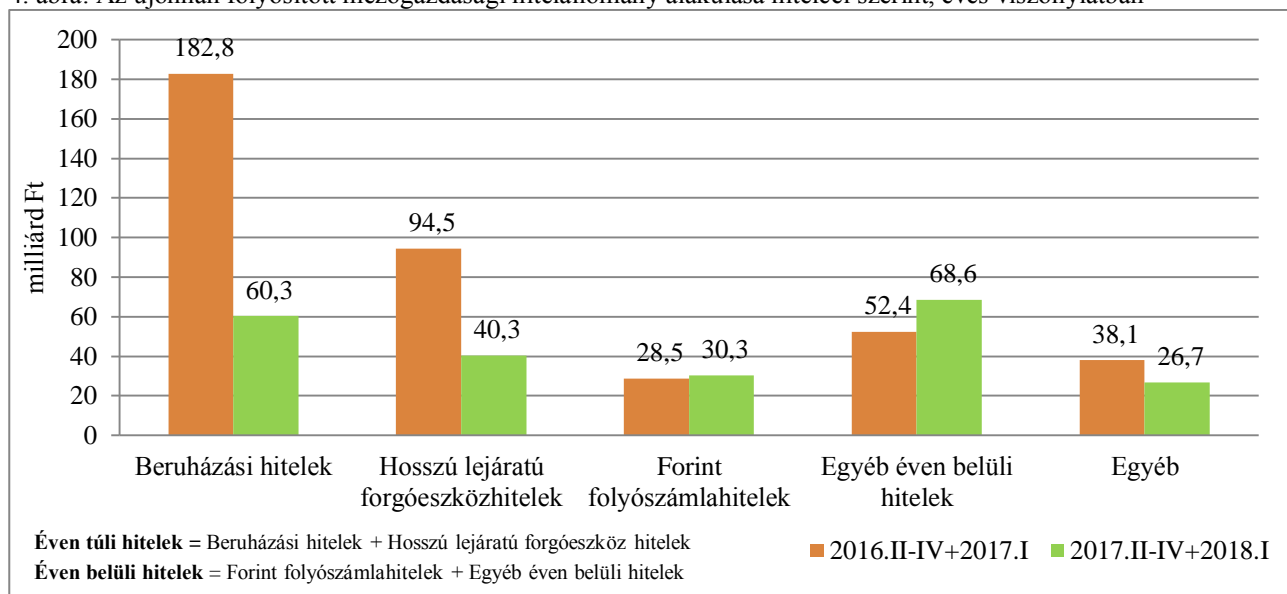
képest közel 10%-kal csökkent, összege 178,3 milliárd Ft volt. A csökkenés elsősorban a hosszú lejáratú forgóeszközhiteltek állományváltozásának volt köszönhető, amely előző év azonos időszakához képest 19,7%-kal, míg előző negyedévhez képest 8,3%-kal csökkent, aktuális negyedévben 75,2 milliárd Ft volt). **A mezőgazdasági gazdasági szervezetek forint folyószámlahitelek és egyéb éven belüli hitelek (részesezésük 25,7%) állománya az elmúlt egy évben csekély mértékben, 0,7%-kal nőtt,** míg az **előző negyedévhez képest 14,3%-kal csökkent,** összege **73,1 milliárd Ft volt.** A csökkenés elsősorban a forint folyószámlahitelek állományváltozásának volt köszönhető, amely előző év azonos időszakához képest 2,5%-kal, míg előző negyedévhez képest 12,6%-kal csökkent (aktuális negyedévben 32,5 milliárd Ft volt).

A **piaci hitelállomány** a mezőgazdaság hitelállományának továbbra is közel **40%-át** tette ki az aktuális negyedévben és az előző év azonos időszakában is. 2018. első negyedév végén a piaci hitelállomány a mezőgazdasági egyéni gazdaságok hitelállományának 24,6%-át (73,1 milliárd Ft), míg a gazdálkodó szervezetek hitelállományának 53,4%-át (151,7 milliárd Ft) jelentette. Az előző év azonos időszakához viszonyítva a piaci hitelállomány a mezőgazdasági egyéni gazdaságok esetében csekély mértékben, 0,8%-kal csökkent, míg a gazdálkodó szervezetek esetében 5,0%-kal nőtt. Ezek alapján a gazdasági szervezetek hitelállományának csökkenését részben magyarázza a nem piaci hitelek egy részének (többek között az NHP) folyamatos visszafizetése is.

A mezőgazdasági hitelállományból a szántóföldi növénytermesztők 54,6%-kal részesedtek (317,3 milliárd Ft). Az állattenyésztők hitelállománya 156,1 milliárd forintot tett ki, amely több mint 35%-a a szarvasmarha tenyésztőkhöz került. A kertészeti ágazat 38,2 milliárd Ft, míg az egyéb területen gazdálkodók 69,2 milliárd Ft hitelhez jutottak. A mezőgazdasági hitelállomány 33,0%-a kft-khez került, de nagy rész jutott az östermelőkhöz és az egyéni vállalkozókhöz (22,9% és 28,2%) és az rt-khez (12,4%) is.

A mezőgazdaságban az újonnan folyósított hitelek összege 35,0 milliárd Ft volt 2018. első negyedévében, amelyből az egyéni gazdaságok 29,3%-ban, míg a gazdálkodó szervezetek 70,7%-ban részesedtek. A 2016. január 1-től végzett adatgyűjtés adatai alapján 2016. negyedik negyedévében vették fel a legtöbb új hitelt, összege 139,9 milliárd Ft volt, amely elsősorban a 2017. március 31-én lezárult MNB Növekedési Hitelprogramnak, illetve azon belül a Földvásárlási Hitelprogramnak volt köszönhető. 2016. negyedik negyedévben elért csúcsot követően a negyedévente újonnan folyósított hitelek összege folyamatosan csökken. **Éves viszonylatban (2017. II-IV negyedév, 2018. I negyedév) összesen 226,1 milliárd Ft új hitel került folyósításra a mezőgazdasági ágazat számára, amely 42,9%-kal kevesebb a 2016. II-IV negyedév és 2017. I. negyedév adatához képest** (396,3 milliárd Ft). Éves szinten az új hitelek **35,3%-a az egyéni gazdaságokhoz került, az éven túli hitelek és az éven belüli hitelek közel azonos részesedéssel bírtak** (44,5%, 43,7%). A 4. ábrán látható az újonnan folyósított élelmiszeripari hitelállomány alakulása hitelcél szerint éves viszonylatban.

4. ábra: Az újonnan folyósított mezőgazdasági hitelállomány alakulása hitelcél szerint, éves viszonylatban

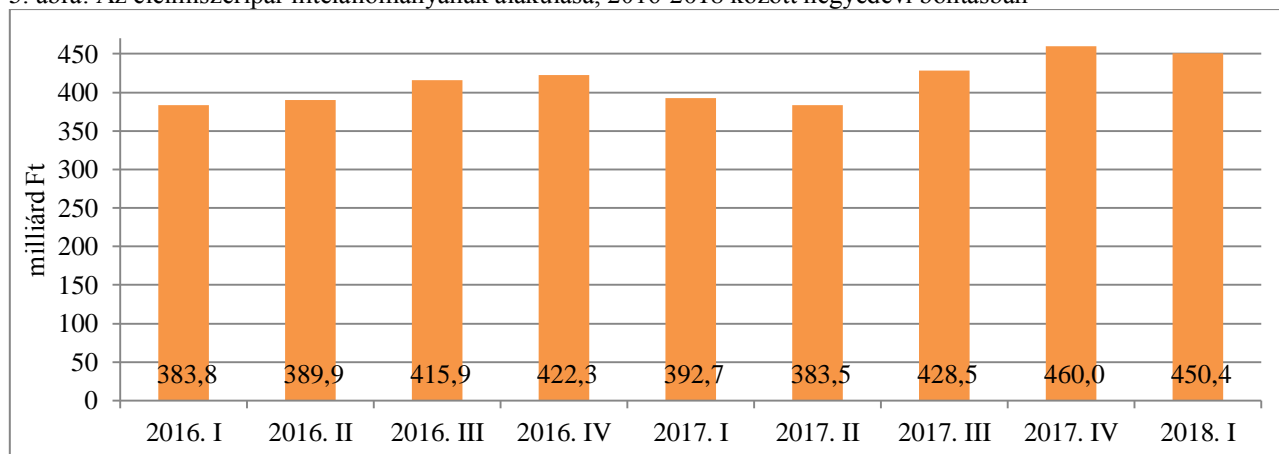
A **piaci hitelállomány** a mezőgazdaság újonnan folyósított hiteleinek **69,0%-át** tette ki az aktuális negyedévben, míg az előző év azonos időszakában 57,5%-ot. 2018. első negyedév végén a piaci hitelállomány a mezőgazdasági egyéni gazdaságok hitelállományának 61,7%-át (6,3 milliárd Ft), míg a mezőgazdasági gazdálkodó szervezetek hitelállományának 72,0%-át (17,8 milliárd Ft) jelentette. Az előző év azonos időszakához viszonyítva a piaci hitelállomány a mezőgazdasági egyéni gazdaságok esetében 6,8%-kal, míg a gazdálkodó szervezetek esetében 4,7%-kal nőtt.

Az **újonnan folyósított hitelek 44,8%-a**, 15,7 milliárd Ft **a szántóföldi növénytermesztőkhöz**, míg **40,0%-a**, 14,0 milliárd Ft **az állattenyésztőkhöz került** 2018. első negyedévében. Az állattenyésztők részére újonnan folyósított hitel 37,8%-a a sertésenyésztőkhöz került. A kertészeti ágazat 2,0 milliárd Ft, míg az egyéb területen gazdálkodók 3,4 milliárd Ft hitelhez jutottak. Az újonnan folyósított hitelek 54,2%-a kft-khez, 25,3%-a egyéni vállalkozókhoz, 10,4%-a rt-khez került.

2. Élelmiszeripar hitelállománya

Az **élelmiszeripar hitelállománya** ugyan az előző negyedévhez képest 2,1%-kal csökkent (bár ezt szezonális hatások is magyarázzák), de az előző év azonos időszakához képest 14,7%-kal magasabb értéket mutat, összege **450,4 milliárd Ft volt**. (5. ábra) Az élelmiszeripari hitelek **döntő többsége (98,3%) továbbra is a gazdálkodó szervezetekhez került**. Az **élelmiszeripari egyéni gazdaságok hitelállománya** az elmúlt egy évben ugyan **több mint duplájára nőtt**, 4,0 milliárd Ft-ról 8,3 milliárd Ft-ra, **de részesedése még így is csekély mértékű (1,8%) a gazdálkodó szervezetekhez képest**.

5. ábra: Az élelmiszeripar hitelállományának alakulása, 2016-2018 között negyedévi bontásban

A **forinthitelek részesedése** az élelmiszeripar hitelállományán belül csökkenő tendenciát mutat, az aktuális negyedévben **57,1% volt**, amely az előző negyedévhez képest 1,2%-os, míg az előző év azonos időszakához képest 4,5%-os csökkenést mutatott.

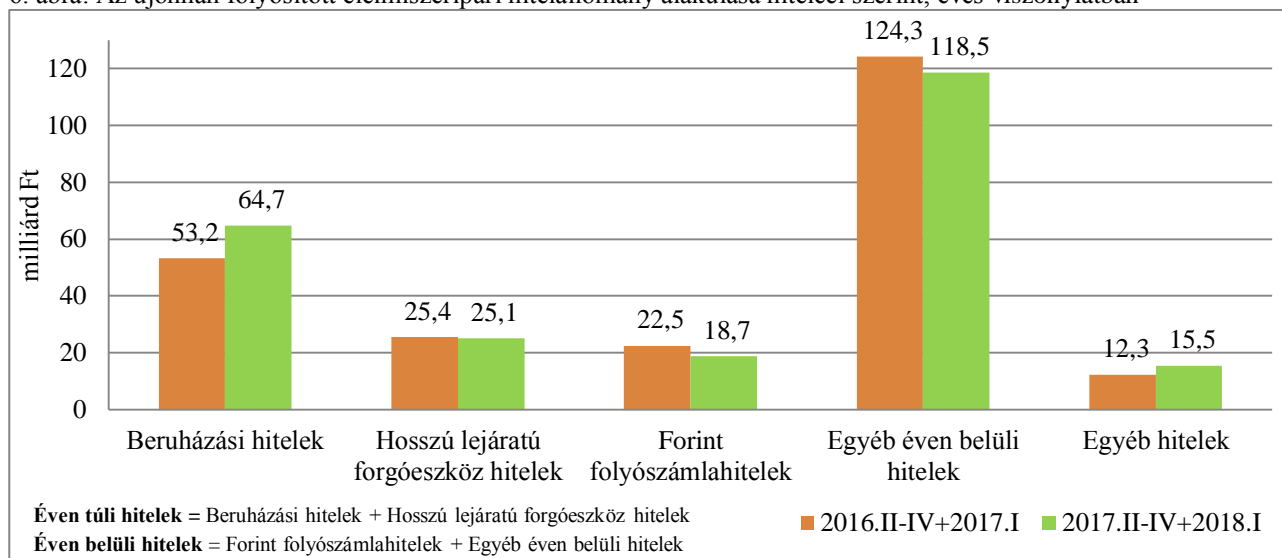
Az elmúlt egy évben az élelmiszeripar hitelállományán belül **az éven túli hitelek és az éven belüli hitelek aránya változatlan maradt, előbbi aránya továbbra is 50% feletti volt**, összege 217,3 milliárd Ft-ról **234,0 milliárd Ft nőtt**, míg **utóbbi aránya 30% feletti volt**, összege 120,6 milliárd Ft-ról **147,5 milliárd Ft-ra nőtt**. Az élelmiszeripari hitelállományon belül kiemelendő az egyéni gazdaságok beruházási hitelállományának változása (részesedésük 58,5%), amely az elmúlt egy évben több mint duplájára nőtt (2,0 milliárd Ft-ról 4,9 milliárd Ft-ra) és az egyéb éven belüli hitelek állományváltozása (részesedésük 14,7%), amely egy év alatt közel megtízszereződött, 185 millió Ft-ról 1,2 milliárd Ft-ra nőtt. Kiemelendő továbbá a gazdálkodó szervezetek beruházási hitelállományának változása (részesedésük 34,8%), amely ugyan az előző negyedévhez képest közel 10%-kal csökkent, de az előző év azonos időszakához viszonyítva 14,4%-kal nőtt (134,4 milliárd Ft-ról 153,8 milliárd Ft-ra) és az éven belüli hitelek állományváltozása (részesedésük 21,4%), amely egy év alatt 21,5%-kal, 77,9 milliárd Ft-ról 94,6 milliárd Ft-ra nőtt.

A **piaci hitelállomány** az élelmiszeripar hitelállományának továbbra is **több mint 50%-át tette ki** az aktuális negyedévben. 2018. első negyedév végén a piaci hitelállomány az élelmiszeripari egyéni gazdaságok hitelállományának csupán csak 22,8%-át (1,9 milliárd Ft), míg a gazdálkodó szervezetek hitelállományának 52,6%-át (242,2 milliárd Ft) jelentette. Az előző év azonos időszakához viszonyítva a piaci hitelállomány az élelmiszeripari egyéni gazdaságok esetében jelentős mértékben, 22,6%-kal csökkent, míg a gazdálkodó szervezetek esetében 3,6%-kal nőtt.

Az **élelmiszeripar hitelállományán belül a legtöbb hitel**, 60,2 milliárd Ft **az egyéb gyümölcs-, zöldség-feldolgozással, tartósítással foglalkozó szakágazathoz került**. A húsfeldolgozással, tartósítással foglalkozó szakágazat 48,7 milliárd Ft, a baromfifeldolgozással, tartósítással foglalkozó szakágazat 29,5 milliárd Ft hitellel rendelkezett. Az élelmiszeripari hitelállomány 74,1%-a kft-khez és 21,3%-a rt-khez tartozott.

Az **élelmiszeriparban az újonnan folyósított hitelek** összege **40,6 milliárd Ft volt** 2018. első negyedévében, amelynek **döntő többsége, 99,6%-a a gazdálkodó szervezetekhez került**. Éves viszonylatban (2017. II-IV negyedév, 2018. I negyedév) összesen **242,5 milliárd Ft új hitel került folyósításra az élelmiszeripari szereplők számára, amely 2,1%-kal több a 2016. II-IV negyedév és 2017. I negyedév adatához képest** (237,7 milliárd Ft). Éves szinten az új hitelek **99,4%-a a gazdálkodó szervezetekhez került**. Éves viszonylatban az élelmiszeripari újonnan folyósított hitelek **legnagyobb részét, 56,6%-át** (137,2 milliárd Ft) **az éven belüli hitelek jelentették**, míg az éven túli hitelek 37,0%-ot képviseltek. A 6. ábrán látható az újonnan folyósított élelmiszeripari hitelállomány alakulása hitelcél szerint éves.

6. ábra: Az újonnan folyósított élelmiszeripari hitelállomány alakulása hitelcél szerint, éves viszonylatban

A **piaci hitelállomány** az élelmiszeriparban újonnan folyósított hiteleinek 71,8%-át tette ki az aktuális negyedévben, amely azonos az előző év azonos időszakával. 2018. első negyedév végén a piaci hitelállomány az élelmiszeripari egyéni gazdaságok hitelállományának 42,5%-át (74,0 millió Ft), míg a gazdálkodó szervezetek hitelállományának 71,9%-át (29,1 milliárd Ft) jelentette. Az előző év azonos időszakához viszonyítva a piaci hitelállomány az élelmiszeripari egyéni gazdaságok esetében 27,1%-kal nőtt, míg a gazdálkodó szervezetek esetében 0,8%-kal csökkent.

Az **élelmiszeriparban újonnan folyósított hitelein belül a legtöbb hitel**, 8,5 milliárd Ft (részesedésük 21,0%) **az egyéb gyümölcs-, zöldség-feldolgozással, tartósítással foglalkozó szakágazathoz került.** A baromfifeldolgozással, tartósítással foglalkozó szakágazat 4,7 milliárd Ft, a húsfeldolgozással, tartósítással foglalkozó szakágazat 2,6 milliárd Ft hitelt vett fel. Az újonnan folyósított hitelek 74,1%-a kft-khez és 24,9%-a rt-khez került.